

e15

KOMERČNÍ SPECIÁL
30. 9. 2024

LEADING MINDS FORUM

TÉMA: Rozpolcená energetická revoluce

Záchrana evropského průmyslu je zásadní

Ani letošní červnové volby do Evropského parlamentu zřejmě nic nezmění na směřování Evropy stát se v roce 2050 prvním uhlíkově neutrálním kontinentem. Nejen o realnosti plnění nastavených cílů v oblasti snižování emisí či využívání obnovitelných zdrojů energie (OZE) diskutovali účastníci výročního setkání Leading Minds Forum, které se konalo v Ostravě.

Text přílohy Martin Pitro

Zdá se, že kormidlo Evropské unie je jasně nastavené k zeleným obzorům bez ohledu na to, za jakou cenu se k vysněnému cíli dopljuje. Už jen návrh Evropské komise snížit emise skleníkových plynů o 90 procent do roku 2040 ve srovnání s rokem 1990 totiž považují například mnozí zástupci energeticky náročných odvětví českého průmyslu za nesplnitelný. Důvod? V jednotlivých zemích EU zatím nejsou nastavené podmínky nezbytné pro investice do zelené transformace průmyslu. Podle jejich vyjádření dojde rovněž ke ztrátě konkurenceschopnosti českých firem na světovém trhu.

Jak upozornil europoslanec Ondřej Krutílek, mnohdy neexistuje ani zpětná vazba, zda unijní nařízení fungují a jsou smysluplná. „Devadesátiprocentní snížení emisí do roku 2040 ještě není definitivní. Musíme vyvíjet aktivitu a snažit se o změnu, prostě do toho šlapat. Rozhodně je potřeba požadovat zhodnocení dopadů bruselských návrhů na jednotlivé členské státy, a ne mít pouze obecné vyjádření, které není naprosto relevantní,“ zdůrazňuje Krutílek.

Jan Světlík, generální ředitel a předseda dozorčí rady Cylinders Holding, si posteskl, že tuzemský průmysl nezažívá dobré časy. Při této příležitosti zmínil rostoucí ceny energií i emisních povolenek, nedostatečnou dekarbonizační infrastrukturu, omezenou dostupnost nízkoemisních technologií a značnou byrokracii.

Protekcionalismus škodí

„Ochota nové Evropské komise upravovat Green Deal bude poměrně malá, i když možná se něco korigovat podaří. Každopádně by měly být cíle z pohledu naší země realistické a proveditelné se zohledněním také socioekonomických dopadů,“ uvažuje europoslanec Alexandr Vondra. Jednou z oblastí by podle něj mohla být elektromobilita. O elektrické vozy totiž lidé neprojevují takový zájem, jak se původně předpokládalo, takže by se v této souvislosti nabízely jisté úlevy pro

foto v příloze DDeM

Pod názvem Rozpolcená energetická revoluce uspořádala poradenská společnost DDeM ve dnech 11. a 12. září 2024 výroční setkání Leading Minds Forum.

auta se spalovacími motory. Ale to je samozřejmě ve hvězdách...

Alexandr Vondra rovněž připomněl narůstající protekcionalismus v rámci Evropy, což může České republice s výrazně proexportní ekonomikou způsobovat nemalé problémy. Systém volného mezinárodního obchodu se podle něj rozpadá, a pokud zchudne německá ekonomika, totéž čeká i Česko.

Zmínil i fanatické zastánce zelené politiky EU, mezi něž patří například španělská politička Teresa Ribera, která by měla v nové Evropské komisi zastávat post místopředsedkyně s úkolem naplňovat cíle Green Dealu. Tato žena, přezdívaná „Timmermans v sukni“, velmi ostře vystupuje proti dalšímu rozvoji jaderné energetiky. To vše ve světle skutečností, že jaderná energie zajišťuje zhruba pětinu vyrobené elektřiny v EU, hovoří se o její „renesanci“ a ČR před nedávnem vybrala dodavatele pro dostavbu Jaderné elektrárny Dukovany. Odpůrcem jádra je mimochodem i dán- >>

„Ochota nové Evropské komise upravovat Green Deal bude poměrně malá. Nečekejme revoluci, ale spíše snad drobný pokrok v mezích zákona,“ domnívá se europoslanec Alexandr Vondra.

» ský politik Dan Jørgensen, jenž by měl mít na starosti energetiku.

Jan Dusík, zástupce generálního ředitele pro klimatickou politiku v Evropské komisi, připomněl, že nový unijní aparát měl začít fungovat od listopadu, nicméně dojde ke zpoždění. Takže dříve než v prosinci Evropská komise nezasedne. „Předpokládám, že hlavními tématy bude urychlení dekarbonizace, a moc bych si přál také návrhy na zjednodušení evropské legislativy i s ohledem na konkurenceschopnost na světových trzích. Důležité je rovněž další propojování energetických sítí v rámci moderní energetiky,“ říká Dusík.

Skansen jménem Evropa

Právě přeregulovanost Evropy kritizuje ve své zprávě i někdejší italský premiér a bývalý šéf Evropské centrální banky Mario Draghi. Podle něj je zásadní snížit regulační překážky, které spolu s administrativní zátěží znemožňují podnikům více investovat. Pokud se situace srovná s USA, tak tam za posledních pět let přijal americký Kongres zhruba 3500 právních předpisů, zatímco v EU to bylo za stejnou dobu asi 13 tisíc právních aktů.

V podobném duchu hovořil Vladimír Schmalz, člen dozorčí rady společnosti Pražská plynárenská, jenž náš kontinent připodobňuje k „dotačnímu a regulačnímu skanzenu“ a nějaké zásadní pozitivní změny v průmyslu a energetice neočekává. Podle něj si Evropa dobrovolně vybrala stát se nejčistším světadílem, ale na úkor zchudnutí a ztráty konkurenceschopnosti.

Bilionové investice

Jak připomněl ministr životního prostředí Petr Hladík, zásadním cílem Česka je do roku 2030 snížit emise skleníkových plynů alespoň o 55 procent ve srovnání s rokem 1990. Dopomoci by tomu měl rozvoj OZE, energetické úspory a útlum fosilní energetiky včetně úplného ukončení těžby a spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla do roku 2033. „Pevně věřím, že tento předpoklad naše země splní, poněkud skepticky jsem však ohledně devadesátiprocentních emisních cílů pro rok 2040,“ tvrdí Hladík. Upozorňuje rovněž na protekcionismus jednotlivých států, který EU jako celek oslabuje a poškozuj.

Každopádně je jisté, že do roku 2030 si modernizace průmyslu, energetiky a budov vyžádá zásadní investice s odhadovanými náklady přesahujícími bilion korun nad úroveň běžného investičního cyklu. „Vyšší náklady představují zejména investice do renovační vlny v budovách, které domácnostem sníží náklady na energie, dále pak půjdou finance na modernizaci dopravy a dopravní i energetické infrastruktury. Právě s těmito náklady nám navíc pomůžou peníze z evropských zdrojů, především z emisních povolenek

a dalších nástrojů, jako je Národní plán obnovy nebo budoucí Sociální klimatický fond,“ poznamenal Hladík s tím, že snižování emisí není v protikladu k růstu HDP.

Zájem obcí v Moravskoslezském kraji investovat do OZE potvrdil Jakub Unucka, předseda dozorčí rady Moravskoslezského vodíkového klastru.

Lepší udělat něco než jen stát v koutě

Jak zdůraznil Pavel Drobil, předseda představenstva společnosti Anacot Capital, tuzemský průmysl potřebuje předvídatelnost a dlouhodobou stabilitu, aby obstál například v konkurenci s Čínou a dalšími asijskými zeměmi. „Česká republika bohužel není atraktivní zemí pro investování do energetiky. Chybí zde transparentní investorské prostředí, dochází k neustálým změnám legislativy, která navíc nezohledňuje tu evropskou. A vlastně ani politické klima u nás není optimální pro to, aby se zde realizovaly návratné investice,“ konstatoval Jiří Feist, člen představenstva společnosti EP Power Europe.

Zuzana Krejčířiková, ředitelka Public Affairs ve Skupině ČEZ, se domnívá, že je potřeba průběžně vyvíjet aktivitu směrem k Bruselu a nenechat se zatlačit do kouta. Podobně i Zbyněk Solecký, místopředseda představenstva a CFO innogy Česká republika, uvazuje, že se musí spočítat, k jakému cenovému nárůstu dojde s ohledem na plnění unijních požadavků, a pak informovat jasně a srozumitelně českou veřejnost. ■

„Je potřeba, aby byznys nebyl vláčený ideologií, ale aby se více motivoval technickým a technologickým pokrokem,“ říká ministr životního prostředí Petr Hladík.

Jednání se také zúčastnili (zleva) René Neděla, vrchní ředitel sekce energetiky na MPO, Petr Hladík, ministr životního prostředí, a Stanislav Trávníček, předseda Rady ERÚ.

Evropa sází na zelenou

Zdá se, že nové složení Evropské komise bude dál směřovat k naplnění uhlíkové neutrality v roce 2050. Nejen pro ČR jde o velkou výzvu transformovat a modernizovat energetický sektor.

Zažívá Evropská unie rozpolcenou energetickou revoluci?

Jan Světlík (J. S.): EU čelí výzvam spojeným mimo jiné s rozdílnou rychlostí přechodu na obnovitelné zdroje v jednotlivých členských státech. Některé země pokročily, jiné se stále spoléhají na fosilní paliva. Tento nesoulad zpomaluje transformaci, ale také vytváří příležitosti pro inovace, například ve vodíkových technologiích, které mohou sehrát zásadní roli v dekarbonizaci těžkého průmyslu a ve stabilizaci energetické soustavy.

Ondřej Krutílek (O. K.): Můžeme se bavit o rozpolcené energetické revoluci, a dokonce jsme již v pokročilé fázi, kdy bylo vše odstartováno přijetím Green Dealu a nyní se pokračuje problematickou implementací jednotlivých legislativních návrhů z balíčku Fit for 55. Musíme se zaměřit na vyhodnocení a s tím spojené dopady na energetiku a pro nás důležité průmyslové sektory, abychom nadále neztráceli konkurenceschopnost.

Jaké by měly být priority nového Evropského parlamentu a Evropské komise?

O. K.: Mělo by dojít k vybalancování dosavadních legislativních návrhů z minulého období z balíčku Fit for 55. Evropská komise již indikovala, že představí nové iniciativy na podporu nízkouhlíkových technologií s cílem navýšení konkurenceschopnosti v průmyslových odvětvích. Jsme teprve na začátku mandátu, ale již nyní je klíčová otázka, zda se podaří tlumit sílu Evropského parlamentu v prosazování ambiciózní klimatické politiky oproti minulému volebnímu období. Bohužel v tomto smyslu ve mně nevzbuzuje vysoká očekávání nová Evropská komise, když vidím na klíčovém postu Teresu Riberu. Také je otázkou, jak bude komise reflektovat Draghiho zprávu, která sice správně pojmenovává problémy EU, ale některá navrhovaná řešení jsou problematická.

J. S.: Nové instituce by měly vnímat jako priority investice do infrastruktury pro obnovitelné zdroje a posílení energetické bezpečnosti. Současně je nutné chránit evropský průmysl prostřednictvím rozumné energetické politiky, která bude hledat kompromisy mezi cíli Green Dealu a zachováním konkurenceschopnosti Evropy, zejména vůči asijským zemím. Je klíčové, aby přechod na čistou energii neohrozil evropské firmy a pracovní místa v průmyslu.

JAN SVĚTLÍK

generální ředitel
a předseda dozorčí rady
Cylinders Holding

ONDŘEJ KRUTÍLEK

poslanec Evropského
parlamentu

Jaký další vývoj očekáváte v případě cen energií?

J. S.: Ceny energií nejspíš zůstanou náchylné k velkým výkyvům, zejména kvůli geopolitickým faktorům a proměnám energetických mixů. V dlouhodobém horizontu by investice do obnovitelných zdrojů měly vést ke stabilizaci, ale jen když budou podpořeny i dalšími ekologicky šetrnými zdroji. Měli bychom umět zajistit spolehlivou výchozí kapacitu, abychom dokázali udržet stabilní ceny v energeticky náročných obdobích.

O. K.: V posledních letech jsme byli svědky velkých výkyvů cen energií, což mělo negativní dopady na domácnosti a podniky. I přestože se situace okolo cen energií stabilizovala díky zajištění bezpečnosti dodávek a dalším opatřením na evropské úrovni, tak cena zůstává vyšší oproti našim ekonomickým konkurentům. Ceny energií se mohou bohužel znovu navyšovat, jelikož se do nich budou, minimálně ve střednědobém horizontu, nadále promítat náklady spojené s dekarbonizací. Osobně se jako europoslanec budu zasazovat o tlumení těchto dopadů.

Lze za současných podmínek zachovat postavení Česka jako exportně orientované země s energeticky náročným průmyslem?

O. K.: Dostali jsme se do situace, kdy již pociťujeme dopady klimatické politiky EU na energeticky náročný průmysl a s tím spojené vysoké nároky na dekarbonizaci v podobě nových velkých investic. Současně vyšší ceny energií v Evropě v porovnání s jinými regiony nepomáhají situaci a již avizovaný cíl snížení emisí o 90 procent do roku 2040 není podle mě správným signálem. Navíc jsme jako součást EU znevýhodnění oproti jiným regionům, ve kterých platí jednodušší regulační podmínky, jak správně popsal Draghi. Pro Česko jde bezpochyby o obrovskou výzvu, ale o to lépe se musíme připravit na to, co přijde, a hlavně do budoucna ještě efektivněji prosazovat na evropské úrovni naše zájmy.

J. S.: Bude to vyžadovat výrazné investice do modernizace průmyslu a zvyšování energetické efektivity. Navíc taková transformace nebude moci být plošná, ale naopak zacílená převážně do segmentů, kde může ČR nabízet specializované produkty s vysokou přídanou hodnotou. Jen tak si český průmysl udrží konkurenceschopnost a bude mít šanci na stabilní místo na globálním trhu.

(Zleva) Martin Herrmann, Business Angel, Tomáš Varcop, předseda představenstva a CEO innogy Česká republika a CEO innogy Energie, Jan Světlík, generální ředitel a předseda dozorčí rady Cylinders Holding, Evžen Tošenovský, bývalý poslanec Evropského parlamentu, a Michal Dolana, jednatel DDeM

(Zleva) Mirek Topolánek, předseda výkonné rady Teplárenského sdružení ČR, Pavel Drobil, předseda představenstva Anacot Capital, a József Maschek, ředitel Siemens Smart Infrastructure

Další zajímavosti z letošního LMF se dozvíte po naskenování tohoto QR kódu.

(Zleva) Ondřej Krutílek a Alexandr Vondra, poslanci Evropského parlamentu, Vladimír Schmalz, člen dozorčí rady Pražské plynárenské, a Jiří Feist, člen představenstva EP Power Europe

(Zleva) Richard Vidlička, ředitel Českého svazu zaměstnavatelů v energetice, Tomáš Novák, generální ředitel UCED, Radek Lucký, místopředseda dozorčí rady ČEPS, Martin Durčák, předseda představenstva ČEPS, a Pavel Moučka, předseda představenstva a CEO Gas Storage CZ

(Zleva) Jiří Matoušek, ředitel marketingu a člen představenstva Centropolu, Ludvík Baleka, předseda představenstva Pražské plynárenské, a Martin Slabý, předseda Rady Českého plynárenského svazu

(Zleva) Tomáš Varcop, předseda představenstva a CEO innogy Česká republika a CEO innogy Energie, Zbyněk Solecný, místopředseda představenstva a CFO innogy Česká republika, Evžen Tošenovský, bývalý europoslanec, a Martin Herrmann, Business Angel

(Zleva) József Maschek, ředitel Siemens Smart Infrastructure, Jaromír Vorel, jednatel Ško-Energo, a Zuzana Krejčířiková, ředitelka Public Affairs ve Skupině ČEZ

Blíží se konec doby uhelné

S ohledem na přijaté dekarbonizační cíle se očekává rychlý růst výroby elektrické energie zejména z obnovitelných zdrojů, jako jsou fotovoltaiky nebo větrné elektrárny. Aktuální odhady hovoří o nárůstu přibližně o 80–100 procent oproti současnosti. Spotřebu elektřiny výrazně ovlivní elektrifikace vytápění, dopravy i průmyslu.

Na novou energetiku a útlum těžby uhlí se intenzivně připravuje společnost ČEPS, jež provozuje českou přenosovou soustavu. „Optimalizujeme řešení přeshraničních kapacit pro dovoz elektřiny a výměnu služeb výkonové rovnováhy, zajišťujeme rozšířené podpůrné služby a zaměřujeme se také na dostatečné frekvenční služby i ze zdrojů mimo Českou republiku,“ vypočítává Martin Durčák, předseda představenstva ČEPS.

Pokud jde o zajištění přeshraničních kapacit, ČEPS průběžně rozšiřuje spolupráci s partnery z Německa, Rakouska, Polska a ze Slovenska.

Další rozvoj solárů a větrníků

René Neděla, vrchní ředitel sekce energetiky na Ministerstvu průmyslu a obchodu (MPO), nastínil, že podle některých modelů bude investiční potřeba pro dekarbonizaci dosahovat do roku 2030 téměř tři bilionů korun. Konec spalování uhlí by měl nastat do roku 2033. Česko musí rovněž ke konci letošního září odevzdat Evropské komisi svůj Národní klimaticko-energetický plán, jinak zemi čekají sankce. „Podíl obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě by měl u nás do roku 2030 stoupnout na 30 procent a já věřím, že se na tuto metu dostaneme,“ říká Neděla.

Navýšení OZE má zajistit další rozvoj solární a větrné energetiky. Postaveny by měly být stovky nových větrných elektráren.

René Neděla rovněž upozornil na fakt, že většina notifikací týkající se finanční podpory vybraným zdrojům energie má platnost do konce roku 2025. „Z toho důvodu bude potřeba mít od ledna 2026 vše nově přenotifikováno, aby se dala vyplácet provozní podpora pro nové zdroje,“ zdůraznil Neděla, jenž zmínil i klíčovou energetickou novelu, tzv. lex OZE III, kterou je potřeba legislativně dokončit. Ta umožní akumulaci elektřiny a zavádí rovněž agregaci flexibility, což zajistí právě větší využívání OZE.

Pryč od uhlí

Zuzana Krejčířiková, ředitelka Public Affairs ve Skupině ČEZ, uvedla, že ČEZ sníží do roku 2030 podíl výroby elektřiny z uhlí na 12,5 procenta a zcela zastaví výrobu z uhlí nejpozději do roku 2033. „Transformace tep-

„Optimalizujeme řešení přeshraničních kapacit pro dovoz elektřiny,“ říká Martin Durčák, předseda představenstva ČEPS.

lárenství v ČEZ s ohledem na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla se uskuteční kompletně do roku 2030. U plynových zdrojů je nezbytné zjednodušit povolovací procesy a zavést kapacitní mechanismus,“ soudí Krejčířiková.

Největší potenciál pro rozvoj fotovoltaiky z hlediska využití území zasažených těžbou uhlí vykazují Ústecký a Moravskoslezský kraj. Ten je také společně s Krajem Vysočina nejvhodnější pro rozvoj větrné energie. „I přes maximální úsilí začíná být velmi složitě naplnit naši ambice v OZE z mnoha objektivních důvodů. Právě další rozvoj OZE se za současných podmínek stává pro developery i investory neatraktivním,“ tvrdí Krejčířiková.

Překážkami rozvoje na straně developera jsou námkou nedostatečná kapacita distribuční sítě, absence akceleračních zón, zdlouhavý povolovací proces ve spojitosti s vytížeností úřadů nebo rentabilita projektů bez dotační podpory. Pokud jde o překážky rozvoje na straně investora, tak vyšší růst instalované kapacity OZE snižuje velkoobchodní ceny elektřiny zejména v hodinách s příznivými přírodními podmínkami, což negativně dopadá na návratnost investic do nových zdrojů. Navíc znatelně zdražují lokální náklady a vzrůstají i náklady na vlastní kapitál. Pro investory je tak výnosnější investovat do jiných projektů než do OZE.

LMF se zúčastnili zástupci více než 50 průmyslových a energetických společností.

Jaká budoucnost čeká naši energetiku?

Decentralizace, restrukturalizace výrobního mixu, podpora investičního prostředí nebo proměna tuzemského teplárenství. To jsou některé z výzev, na něž musí česká energetika zareagovat.

Jaké klíčové změny očekáváte v souvislosti s decentralizací tuzemské energetiky?

Zuzana Krejčířiková (Z. K.): Decentralizace energetiky a s tím související rozvoj obnovitelných zdrojů budou snižovat velkoobchodní cenu elektřiny, ale současně s sebou ponесou požadavky na nezbytné investice do posilování sítí a zajištění stability elektrizační soustavy. V návaznosti na nové trendy v energetice bude nutná i revize tarifní struktury.

Jiří Feist (J. F.): Vedle výrazné restrukturalizace výrobního mixu to bude zásadní zdražení všech regulovaných tarifů. Socializace vícenákladů na elektrické sítě vyžaduje reformu tarifní struktury, kterou Energetický regulační úřad opět odkládá. Čím později se tarifní reforma implementuje, tím víc to bude bolet. Domácí výroba elektřiny vypadá na první pohled pěkně, ale vyvolává obrovské vícenáklady v sítích a jejich řízení, stejně jako na zpracování dat. Nakonec to zaplatí všichni zákazníci v ceně elektřiny nebo plynu.

Jaký by měl být plán pro zajištění energetické bezpečnosti ČR?

J. F.: Dokončit včas a v požadovaném objemu dekarbonizaci teplárenských zdrojů, která může přinést až tři gigawatty říditelného výkonu. Dále pak zvážit, kolik a jaké další uhelné zdroje necháme k dispozici. Samozřejmě i co nejrychleji domluvit kapacitní mechanismy pro dovoz, z mého pohledu je to falešný předpoklad.

Z. K.: Základem energetické bezpečnosti České republiky by měly být jaderné zdroje. Nyní jsme ve fázi před podpisem smlouvy s dodavatelem technologie pro projekt nového jaderného zdroje v Dukovanech a ještě před dokončením jeho výstavby bychom chtěli uvést do provozu první malý modulární reaktor. Energetický mix by měl být doplněn obnovitelnými zdroji, primárně větrnými a slunečními. Pro zajištění stability soustavy jsou dále nezbytné kogenerační a plynové zdroje. Jejich výstavbu ovšem brzdí složité povolovací procesy a chybějící notifikace kapacitního mechanismu.

**ZUZANA
KREJČIŘIKOVÁ**

ředitelka Public Affairs
ve Skupině ČEZ

JIŘÍ FEIST

člen představenstva EP
Power Europe

Co se musí změnit, aby Česko přilákalo potřebné investice do energetiky?

Z. K.: Zejména je potřeba najít shodu na cílovém stavu. Musíme si jasně říct, co chceme a kde chceme být v roce 2030, 2040 a 2050. Podle toho by měly být dokončeny nebo upraveny hlavní strategické dokumenty jako Státní energetická koncepce, Národní klimaticko-energetický plán a Politika ochrany klimatu. Pro výstavbu nových zdrojů je pak nezbytné zjednodušit povolovací procesy, a zejména podpořit vzdělávání nových odborníků, kteří budou umět nové zdroje postavit a provozovat.

J. F.: Především musíme vědět, co chceme, a musíme k tomu mít odpovídající nástroje. V současnosti bohužel neplatí ani jedno. Zapomněli jsme na to, že jsme vnímáni investory jako nestabilní z hlediska investorského prostředí, a tudíž pro investory neatraktivní. Investor chce stabilní, predikovatelné prostředí, aby mohl zmírnit tržní rizika, kam patří nyní i systém provozních a investičních podpor.

Jak se v příštích letech změní české teplárenství?

J. F.: Zásadně, kolem roku 2030 skončí s uhlím a stane se naprosto klíčovým faktorem pro stabilizaci elektrizační soustavy. Plynové teplárny mají při stejné dodávce tepla více než dvojnásobnou výrobu elektřiny a jsou flexibilnější. Teplárny umějí elektřinu nejen dodávat, ale také ji v době přebytků odebírat, ať už do baterií, nebo pro výrobu tepla. Dokážou tedy být flexibilní. V jedné hodině je cena záporná a v další činí 200 eur za megawatthodinu. Teplárny jsou v unikátní pozici se takovému trhu přizpůsobit a profitovat z něho. A tím z toho bude profitovat i Česko.

Z. K.: Po roce 2030 už nebude teplo vyráběno z uhlí, ale primárně ze zemního plynu ve zdrojích s kombinovanou výrobou elektřiny a tepla. Zemní plyn bude doplněn dalšími palivy, jako je biomasa a jiné obnovitelné zdroje, nebo energetickým využíváním odpadu. Transformace teplárenství tímto směrem probíhá již nyní.

Komunitní energetika poutá pozornost

Počínaje letošním 1. srpem zahájilo Elektroenergetické datové centrum (EDC) přijímání registrací ke sdílení elektřiny, které se má stát základním stavebním kamenem komunitní energetiky. Bilance za první měsíc je následující: celkem 7896 registrací a 4414 výroben.

Do české legislativy zavedla komunitní energetiku novela energetického zákona, tzv. lex OZE II. „Sdílení elektřiny je možné po celé České republice bez ohledu na distribuční oblast, úroveň napětí, dodavatele energie nebo kategorie zákazníka. Nezbytnou podmínkou je instalace takzvaného chytrého elektroměru. Ten zdarma vyměňují provozovatelé distribučních soustav na základě zprávy od EDC o registraci spotřebitele na jejich distribučním území,“ konstatoval Petr Kusý, předseda představenstva a generální ředitel EDC.

Sdílení jako počátek

Zájem mezi obcemi dokládají namátkou jihomoravské Brumovice, kde byla hned v srpnu za tímto účelem založena skupina sdílení. Výrobná na střeše jednoho z domů v tomto případě poskytuje zdarma elektřinu obecní čističce odpadních vod. Podle Pavla Zámyslického, ředitele odboru politiky ochrany klimatu na Ministerstvu životního prostředí, rezort sdílení elektřiny v obcích jednoznačně podporuje.

EDC aktuálně funguje v tzv. dočasném řešení. Od srpna 2026 se počítá se zahájením plného provozu, který nabídne nové možnosti sdílení elektřiny a současně rozšíří funkce EDC do dalších oblastí moderní energetiky, jako jsou akumulace, flexibilita nebo agregace.

Výdaje na bezpečnou infrastrukturu

Pozitivně vnímají sdílení elektřiny i s ohledem na kolektivní spotřebu rovněž Claudia Viohl, generální ředitelka E.ON Česká republika, a Dries Acke, zástupce generální ředitelky ve společnosti SolarPower Europe. Podle Viohl je sdílení elektřiny nový trend, jenž rezonuje napříč Evropou, a energetické komunity představují jen začátek v nástupu moderní energetiky. Jak připomněl Acke, velký vliv na zvládnutí nedávné energetické krize měly OZE. „S dalším rozvojem solárních elektráren souvisí i potřeba rozšíření flexibility a možnost ukládání takto vyrobené energie do baterií. Ceny akumulátorů průběžně klesají a jejich podíl vzrůstá,“ nechal se slyšet Acke.

Jak upozornil Marian Rusko, předseda Rady Českého sdružení regulovaných elektroenergetických společností, předpokladem pro sdílení jsou stabilní elektroenergetické sítě. S tím souvisí masivní investice,

„Sdílení elektřiny je důležitý prvek moderní energetiky,“ zdůraznil René Neděla, vrchní ředitel sekce energetiky na MPO.

kte, které si vyžádá další rozvoj fotovoltaik a nástup nových zdrojů energie. Do posílení a modernizace sítí včetně jejich digitalizace má jít v příštích deseti letech v Česku téměř půl bilionu korun.

„Sdílení elektřiny nemá ambici zachránit českou energetiku, ale na druhou stranu jde o důležitý prvek zapadající do mozaiky moderní energetiky,“ uvedl vrchní ředitel sekce energetiky na MPO René Neděla.

Očekávaná cenová stabilita

Michal Macenauer, ředitel strategie ve společnosti EGÚ Brno, se domnívá, že na sdílení je potřeba se dívat realisticky. „Bublina prvotního nadšení musí opadnout, pak se teprve bavme o přínosech. Sdílení elektřiny vypadá na první pohled lákavě, ale přistupujme k celé věci přece jen obezřetně,“ doporučuje Macenauer.

Podle Jiřího Matouška, ředitele marketingu a člena představenstva ve společnosti Centropol, by v budoucnu mohlo dojít k přehodnocení cenového modelu s ohledem právě na změnu struktury energetického trhu. Stanislav Trávníček, předseda Rady Energetického regulačního úřadu (ERÚ), předpokládá zklidnění cen energií. „Je potřeba vyhodnotit nově zavedená chytrá měření a na základě toho pak nastavit nový tarifní systém,“ dodal Trávníček.

(Zleva) Jan Fousek, výkonný ředitel Asociace pro akumulaci energie AKU-BAT CZ, Dries Acke, zástupce generální ředitelky SolarPower Europe, a Claudia Viohl, generální ředitelka E.ON Česká republika

Sdílení elektřiny nastaví nová pravidla

V Česku se rozběhlo sdílení elektřiny. Lze předpokládat, že tento fakt do budoucna ovlivní jak spotřebitele, tak i klasické dodavatele energie.

Jaké otázky by si měl položit člověk, který uvažuje o sdílení elektřiny?

Claudia Viohl (C. V.): Zaprvé lidé musejí zvážit, jaká aktiva pro sdílení energie již mají k dispozici a zda splňují zákonné požadavky na sdílení. Měli by se zamyslet nad motivacemi a očekáváními, která mají spojená se sdílením energie. Chtějí se o přebytek výroby podělit se svou rodinou nebo s přáteli? Vidí sdílení energie jako dodatečný příjem nebo způsob, jak snížit náklady své domácnosti? Nebo chtějí využívat udržitelnější či decentralizované zdroje energie? Kolik úsilí a peněz chtějí investovat do budování sdílené skupiny nebo komunity? Udělali si hrubý výpočet přínosů sdílení energie a porovnali jej s dostupnými alternativami? Závěrem je dobré přemýšlet o dalších produktech a službách, které mohou získat, jako je virtuální baterie, a o smluvních podmínkách jejich dodavatele energie i komu budou přebytek energie prodávat.

René Neděla (R. N.): Těch otázek je víc. Mám časový přehled svoji výroby a spotřeby? Často se totiž zaměňuje problematika sdílení s odloženou spotřebou. U sdílení platí, že co vyrobíte, tak v daných patnácti minutách musíte i spotřebovat. S kolika dalšími místy bych chtěl sdílet? Podle toho zvolím formu aktivního zákazníka, nebo založení společenství. Kdo bude lídrem skupiny sdílení? Jak nastavím alokační klíče sdílení do ostatních míst? Jsem schopen to zvládnout svépomocí, nebo potřebuji odbornou pomoc?

Bude mít komunitní energetika reálný dopad na celý energetický byznys, nebo je to jen alternativní obchodní model?

R. N.: Co se týče sdílení, tak jde pouze o virtuální transakci. Fyzika funguje bez ohledu na virtuální sdílení. Pokud jde o komunitní energetiku v širším pojetí, kdy je zejména snaha vytvářet lokální projekty, které se zpravidla týkají fotovoltaik, větrných elektráren, ale třeba i kombinované výroby elektřiny a tepla nebo biomasového kotle a baterie, tak je to jistě vhodný doplněk do energetického systému s vidinou: Lokálně vyrobím a lokálně spotřebuji.

C. V.: Dopad bude skutečný. Na jedné straně se role zákazníků vyvine z čisté spotřeby energie na dvojí roli spotřebitele – výrobce. To podníká energetické společnosti k přechodu od základních dodávek energie k poskytování komplexních služeb. Potenciálně ještě větší dopad přichází pro distributory energie. Budou muset

CLAUDIA VIOHL

generální ředitelka E.ON
Česká republika

RENÉ NEDĚLA

vrchní ředitel sekce
energetiky na MPO

pracovat s velkým množstvím dat z rostoucího počtu nových subjektů v síti. To zvýší složitost provozu, údržby a rozvoje energetické sítě. Dodavatelé energií se také budou muset naučit pracovat s rozsáhlými daty o výrobě a spotřebě a začlenit je do svých predikčních modelů, aby byli schopni vyvážit svá portfolia a snížit náklady na nerovnováhu. Energetické společnosti to přiměje, aby se více orientovaly na data a technologie.

Jaké podmínky musejí být vytvořeny, aby agregace flexibility mohla snížit ceny elektřiny pro spotřebitele?

C. V.: Trh s elektřinou musí být navržen tak, aby podněcoval flexibilitu a umožňoval vytváření nových flexibilních produktů. Nezbytné jsou jasné a konzistentní předpisy, stejně jako stanovení pravidel a zajištění nediskriminačního přístupu na trh. Pokročilá infrastruktura měření a inteligentní sítě jsou nezbytné pro přesné měření a řízení energetické flexibility s údaji v reálném čase. Musí být dobře koordinováno vyrovnávání soustavy. Spotřebitele je třeba motivovat k účasti na programech flexibility prostřednictvím dynamických cenových modelů. Při splnění těchto podmínek může agregace energetické flexibility hrát významnou roli při snižování cen elektřiny pro spotřebitele.

R. N.: Toto je spojeno zejména s pravidly regulace a s úpravou tarifní struktury, tak aby nebyla platba za využití sítě kalkulovaná přes odebrané množství, ale odpovídala více charakteru nákladů na síť, které jsou z větší části fixní.

Uvedte příklad ze zahraničí, který by Česko mohlo vzít v úvahu při budování moderní energetiky.

R. N.: Zde bych byl opatrný, každý stát má totiž svoje specifika a různé geografické možnosti. Proto je daleko vhodnější vše konzultovat s okolními zeměmi a vzít to, co je nejvhodnější právě pro Česko. My jsme se inspirovali Německem, Finskem, Francií nebo Rakouskem.

C. V.: Díky naší evropské stopě jsme si vědomi jak legislativních rámců, tak konkrétních komunitních projektů sdílení, kterých se účastníme v zemích, jako jsou Španělsko, Itálie a Německo. Tyto projekty nám ukazují, že je klíčové dobře zorganizovat trh sdílení energie a pomocí pomalu se mobilizujícím soukromým investicím. Energetické společnosti by také měly budovat důvěru u zákazníků tím, že se stanou partnery a průvodci v tomto složitém procesu komunitní energetiky.

DĚKUJEME ZA PODPORU VÝROČNÍHO SETKÁNÍ LEADING MINDS FORUM

LEADING MINDS FORUM

11.–12. září 2024, OSTRAVA

ZÁŠTITY

Úřad vlády České republiky

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Ministerstvo životního prostředí

ENERGETICKÝ
REGULAČNÍ
ÚŘAD

Moravskoslezský
kraj

PATRONI

Cylinders
Holding

innogy

Powered
by MVM

HLAVNÍ PARTNEŘI

SKUPINA ČEZ

EVROPŠTÍ
KONZERVATIVCI
A REFORMISTÉ

PARTNEŘI

Gas Storage CZ

SIEMENS

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI A ORGANIZÁTOR

